
GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU MUZEJA GRADA PAZINA ZA 2025. GODINU

UVOD

Opći podatci

Muzej grada Pazina (u daljnjem tekstu: Muzej) osnovan je 1997. godine. U sastavu Pučkog otvorenog učilišta u Pazinu djelovao je do 2008. godine od kada djeluje kao samostalna ustanova u kulturi.

Muzej obavlja temeljnu muzejsku djelatnost za područje Pazina i Pazinštine sukladno Zakonu o muzejima¹ i pripadajućim Pravilnicima, Statutu Muzeja² i drugim općim aktima, kao i druge djelatnosti u okviru trgovinske i ugostiteljske djelatnosti.

Kao jedinstvenu i samostalnu cjelinu čine ga ustrojbene jedinice – odjeli: opći odjel, dokumentacijski odjel i knjižnica te tri odjela muzejskih zbirki: *Kulturno-povijesni odjel*, *Povijesni odjel* i *Galerijski odjel* sa sveukupno 22 muzejske zbirke i 14.863 muzejskih predmeta sa dijelovima³ različite namjene, vrijednosti, materijala, umjetničkih, vremenskih i prostornih karakteristika.

Prostor

Muzej je smješten u pazinskom Kaštelu u kojemu koristi prostore ukupne površine 478,80 m²,⁴ i to:

- izložbeni prostori (ukupne površine 295,40 m²): prostori za povremene izložbe i stalni postav;
- prostori čuvaonica/spremišta⁵ (ukupne površine 140,60 m²) i
- uredski prostori (ukupne površine 42,80 m²).

Unutar pazinskog Kaštela Muzej koristi i zajedničke prostore s Etnografskim muzejom Istre: recepciju, polivalentnu dvoranu *Rotundu*, preparatorsku radionicu te sanitarni čvor.

U DC „Veli Jože“ Muzej koristi dva prostora za potrebe pohrane muzejske građe i izložbenog inventara - jedan prostor kao muzejsku čuvaonicu (63,70 m²) te jedan kao skladište (48,10 m²). Također u DC „Veli Jože“, Muzej koristi jedan uredski prostor za uredski rad više muzejske tehničarke.

Djelatnici

U Muzeju je zaposleno šest djelatnika, od čega četiri zaposlenika na puno radno vrijeme (ravnateljica, viši kustos, kustos-pripravnik i viša muzejska tehničarka) i dvije zaposlenice sa skraćenim radnim vremenom (recepconerka-administratorica na šest radnih sati i spremačica na četiri radna sata dnevno).

U Muzeju je tijekom svibnja i lipnja, u sklopu stručne prakse, u muzejskim poslovima i radu sudjelovao jedan student Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Puli.

¹ Zakon o muzejima, „Narodne novine“ 61/18, 98/19, 114/22, 36/24.

² Statut Muzeja grada Pazina, „Službene novine Grada Pazina“ broj 67/24.

³ Stanje na datum 31. prosinca 2025. godine.

⁴ Temeljem Ugovora o korištenju prostorija Kaštela od 10. srpnja 2018. (KLASA: 612-04/18-01/23, URBROJ: 2163/01-13-18-1) sklopljenim između Grada Pazina, Muzeja grada Pazina i Etnografskog muzeja Istre, Muzej je korisnik ukupno 427,90 m² prostora u potkrovlju Kaštela koji se ne koristi zbog statičkih prepreka i potrebe za infrastrukturnim uređenjem kako bi se isto privelo muzejskoj svrsi.

⁵ Muzej u pazinskom Kaštelu koristi tri prostorije kao čuvaonice/spremišta – jednu u prizemlju, jednu na prvom katu i jednu u potkrovlju Kaštela dok je većina muzejskog fundusa pohranjena u čuvaonskom prostoru u DC „Veli Jože“.

1. SAKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja i dar

Sukladno Zakonu o muzejima i Statutu Muzeja, jedna od temeljnih muzejskih djelatnosti je sustavno sakupljanje, sređivanje, čuvanje i proučavanje te stručna i znanstvena obrada, istraživanje i sistematizacija građe određenog područja, odnosno područja Pazina i Pazinštine.⁶

U skladu s navedenim, stručni djelatnici – viši kustos, kustos pripravnik i viša muzejska tehničarka tijekom 2025. godine sustavno su radili na poslovima sakupljanja građe te je fundus Muzeja u 2025. godini obogaćen s ukupno 296 predmeta.

Tablica 1. Broj darovanih i otkupljenih predmeta u 2025. godini po odjelima i zbirkama

OBLIK NABAVE	ODJEL / ZBIRKA	BROJ DAROVANIH / OTKUPLJENIH PREDMETA
Dar	KULTURNO-POVIJESNI ODJEL	115
	<i>Zbirka tekstilnih predmeta, modnog pribora i nakita</i>	28
	<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	59
	<i>Zbirka razglednica i čestitki</i>	1
	<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	14
	<i>Tehnička zbirka</i>	6
	<i>Glazbena zbirka</i>	6
	<i>Zbirka varia</i>	1
	POVIJESNI ODJEL	114
	<i>Zbirka domovinskog rata</i>	1
	<i>Zbirka medalja, plaketa, odlikovanja i značaka</i>	2
	<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	111
	UKUPNO Dar:	229
Otkup	KULTURNO-POVIJESNI ODJEL	57
	<i>Tehnička zbirka</i>	55
	<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	2
	POVIJESNI ODJEL	10
	<i>Zbirka medalja, plaketa, odlikovanja i značaka</i>	9
	<i>Zbirka oružja i vojne opreme</i>	1
UKUPNO Otkup:		67
SVEUKUPNO:		296

1.2. Terensko istraživanje

Za potrebe (aktualnih i budućih) planiranih muzejskih programa muzejski djelatnici od 2022. godine redovno provode terenska istraživanja u formi intervjua sa sudionicima relevantnim temama i planiranim programima. Tijekom 2025. godine, u sklopu priprema i skupljanja podataka za izložbu o Drugom svjetskom ratu na području Pazinštine, provedeno je pet intervjua s kazivačima.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Provođenje preventivne zaštite muzejske građe, muzejske dokumentacije te muzejskih lokaliteta i nalazišta iz djelokruga rada Muzeja još je jedna od temeljnih muzejskih djelatnosti.⁷ U skladu s navedenim, stručni djelatnici Muzeja, u prvom redu viša muzejska tehničarka kao voditeljica poslova, tijekom 2025. godine kontinuirano su provodili mjere preventivne zaštite predmeta (čišćenje, otprašivanje, pravilna pohrana i sl.) iz fundusa i novo pribavljenih predmeta, provjeravali i pratili (s ciljem održavanja optimalnih uvjeta pohrane i čuvanja građe) stanje vlage u čuvaonskim, spremišnim i izložbenim prostorima u Kaštelu, dislociranom postavu

⁶ Statut Muzeja grada Pazina, članak 9., stavak 1.

⁷ Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za osnivanje i određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj i čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije, „Narodne novine“ 150/23, članak 19.

Tablica 2. Broj preventivno obrađenih muzejskih predmeta u 2025. godini

SVRHA	BROJ PREDMETA
IZLOŽBENA I EDUKATIVNA DJELATNOST	273
STALNI MUZEJSKI POSTAV	120
INVENTARIZACIJA ILI REINVENTARIZACIJA	197
UKUPNO:	590

2.2. Konzervacija i restauracija

Tijekom 2025. godine provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na 28 predmeta – biltenu *Istra* iz 1946. godine, iz fundusa *Zbirke dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina* Muzeja. Navedeni predmeti odabrani su za restauraciju zbog njihovog lošeg stanja, budući da su izrađeni iz nekvalitetnog i krhkog papira iz poslijeratnog razdoblja koji je sklon lomljenju, te zbog važnosti predmeta za razumijevanje kulturne-povijesti prostora i vremena nastanka. Naime, riječ je o arhivskom izvoru o temi razgraničenja između Italije i Jugoslavije po završetku Drugog svjetskog rata i boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri u ožujku 1946. godine. Navedeni predmeti su nakon restauracije i konzervacije digitalizirani i postavljeni na mrežne stranice Muzeja <https://www.muzej-pazin.hr/virtualneizlozbe> kako bi bili javno dostupni široj zainteresiranoj javnosti i istraživačima.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Primarna muzejska dokumentacija

Primarnu muzejsku dokumentaciju čini skupina podataka o muzejskoj građi nastalih evidentiranjem, analizom i stručnom obradom muzejskih predmeta.⁸

Inventarna knjiga muzejskih predmeta sadrži podatke o muzejskim predmetima u vlasništvu muzeja te muzejskim predmetima koji su dani muzeju na trajno upravljanje.

Tijekom 2025. godine u inventarnu knjigu muzejskih predmeta upisano je ukupno 259 predmeta.

Tablica 3. Broj inventariziranih muzejskih predmeta po zbirkama i odjelima u 2025. godini (M++)

ODJEL	ZBIRKA	BROJ INVENTARIZIRANIH PREDMETA
KULTURNO-POVIJESNI ODJEL		157
ZZ	<i>Sakralna zbirka</i>	2
	<i>Tehnička zbirka</i>	64
	<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	47
	<i>Zbirka namještaja i ura</i>	1
	<i>Zbirka razglednica i čestitki</i>	1
	<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	17
	<i>Zbirka tekstilnih predmeta, modnog pribora i nakita</i>	22
	<i>Zbirka varia</i>	3
POVIJESNI ODJEL		99
	<i>Filatelističko-poštanska zbirka</i>	6
	<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	86
	<i>Zbirka Domovinskog rata</i>	2
	<i>Zbirka medalja, plaketa, odlikovanja i značaka</i>	4
	<i>Zbirka oružja i vojne opreme</i>	1
GALERIJSKI ODJEL		3
	<i>Galerijska zbirka</i>	3
SVEUKUPNO:		259

⁸ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije o muzejskoj građi i muzejskoj djelatnosti te načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i dokumentaciju, „Narodne novine“ 21/23, članak 4.

3.2. Sekundarna dokumentacija

Sekundarnu muzejsku dokumentaciju čine popratni i dopunski fondovi muzejske djelatnosti organizirani prema medijima prikazivanja i sadržaju.

Tijekom 2025. godine u fondove sekundarne muzejske dokumentacije upisano je ukupno 650 jedinica.

Tablica 4. Broj upisanih jedinica fondova sekundarne dokumentacije u 2025. godini (S++)

FOND	UKUPNO
<i>Digitalni i magnetski zapisi</i>	16
<i>Evidencija terenskih istraživanja</i>	2
<i>Filmoteka</i>	4
<i>Fonoteka</i>	5
<i>Fototeka</i>	465
<i>Hemeroteka</i>	58
<i>Izdavačka djelatnost</i>	23
<i>Izložbe</i>	3
<i>Katalozi</i>	1
<i>Konzervatorsko-restauratorski postupci</i>	3
<i>Marketing i odnosi s javnošću</i>	12
<i>Pedagoška djelatnost</i>	42
<i>Posebna događanja</i>	13
<i>Stručni i znanstveni rad</i>	1
<i>Tekstovi</i>	1
<i>Videoteka</i>	1
UKUPNO:	650

Obzirom na brojnost jedinica te važnost za djelatnost Muzeja, stupanj izrade fotografija i brojnost upisa, fonda *Fototeka* iskazan je u zasebnoj tablici. Fond sadrži fotografije (u digitalnom i analognom obliku) vezane za muzejsku građu, programsku i drugu djelatnost Muzeja te ostale tematske cjeline - događanja, programe, arhitektonske i urbanističke promjene s područja djelovanja Muzeja.

Tijekom 2025. godine za potrebe muzejske dokumentacije snimljeno je 610 fotografija dok je u fond *Fototeke* upisano 217 jedinica.

Tablica 5. Broj snimljenih fotografija fonda *Fototeka* u 2025. godini

MUZEJSKA GRAĐA		
KULTURNO-POVIJESNI ODJEL		131
	<i>Tehnička zbirka</i>	29
	<i>Glazbena zbirka</i>	1
	<i>Sakralna zbirka</i>	2
	<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	64
	<i>Zbirka tekstilnih predmeta, modnog pribora i nakita</i>	20
	<i>Zbirka razglednica i čestitki</i>	2
	<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	12
	<i>Zbirka varia</i>	1
POVIJESNI ODJEL		96
	<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	80
	<i>Filatelističko-poštanska zbirka</i>	6
	<i>Numizmatička zbirka</i>	2
	<i>Zbirka Domovinskog rata</i>	2
	<i>Zbirka medalja, plakata, odlikovanja i značaka</i>	6
GALERIJSKI ODJEL – Galerijska zbirka		4
UKUPNO MUZEJSKA GRAĐA:		231
OSTALE TEMATSKE CJELINE		

	Javna događanja u gradu Pazinu	58
	Muzejska događanja (izložbe, programi, radionice, ...)	250
	Radovi u gradu	36
	Pazin i Pazinština	24
	Adaptacija prostora	5
	Istražna bušenja	6
UKUPNO OSTALE TEMATSKJE CJELINE:		379
SVEUKUPNO		610

4. MUZEJSKA KNJIŽNICA

4.1. Nabava (razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja)

Knjižna zbirka Muzeja obrađuje se u integriranom muzejskom programu za obradu knjižne građe K++. Tijekom 2025. godine knjižna zbirka Muzeja povećana je sa ukupno 34 bibliotečne jedinice.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Knjižna zbirka prikuplja, stručno obrađuje i čuva knjižnu građu koja se tematikom odnosi na područje djelovanja Muzeja, pojedince, grupe, događaje na bilo koji način povezane s gradom Pazinom, Pazinštinom i Muzejom. Građa je sadržajno vezana uz povijesne, arheološke, kulturne, umjetničke, etnografske i druge teme Pazinštine. Čine ju monografske publikacije, kolekcije stručne periodike, časopisa te priručnika, monografska i druga izdanja istarskih muzeja, ali i hrvatskih, europskih i svjetskih muzeja, katalozi tematskih i likovnih izložbi itd.

4.3. Služba i usluge za korisnike

Knjižna zbirka Muzeja je zatvorenog tipa, dostupna stručnim djelatnicima i znanstvenicima te ostaloj zainteresiranoj javnosti uz najavu.

5. STALNI POSTAV MUZEJA

Muzej nema stalni postav već su u Kaštelu postavljene četiri prostorno i tematski nepovezane stalne muzejske izložbe koje obrađuju teme relevantne prostoru i vremenu djelovanju Muzeja. Iako publici zanimljive, stalne muzejske izložbe ne predstavljaju u cijelosti niti valoriziraju sve ono što Muzej baštini i čuva.

Kao temelj početka rada na stalnom postavu Muzeja potrebno je osigurati cjelovit prostor u Kaštelu, kao ishodištu muzejske djelatnosti u Pazinu te najvrjednijem muzejskom izložku središnje Istre, za realizaciju istog. U kontekstu navedenog, za stalni je postav Muzeja moguće predvidjeti trenutno nekorisne tavanske prostorije koje Muzej koristi sukladno prethodno spomenutom Ugovoru ili prostore koji se trenutno koriste za povremene izložbe, s napomenom da je potrebno osigurati alternativne prostore za održavanje povremenih izložbi.

U radu na stalnom postavu – od temeljnih infrastrukturnih radova privođenja prostorija svrsi do realizacije, izrazito je važna pomoć i podrška Osnivača zbog financijske, planske i organizacijske širine radova. Tek nakon privođenja prostorija funkciji grubim radovima, stručni djelatnici mogu započeti s izradom idejnog koncepta i povezivanja istog sa postojećim stalnim izložbama, odabirom građe i izradom tekstova budućeg stalnog postava.

5.1. Osvremenjivanje postava

S ciljem daljnjeg podizanja kvalitete interpretacije i iskustva posjetitelja, u 2025. godini započet je proces osvremenjivanja stalnih izložbi kao dio šireg konceptualnog razvoja budućeg stalnog postava Muzeja. Tijekom godine provedeno je prvo konkretno osvremenjivanje izložbe *Zvona s istarskih crkava*, sačinjene u potpunosti od izložaka *Zbirke zvona*. U procesu osvremenjivanja postava, postojećem je dodan interaktivni horizontalni panel s digitalnom aplikacijom koja nadopunjuje klasični postav. Digitalni sadržaj omogućuje posjetiteljima detaljniji uvid u povijest Zbirke i izložbe, pregled 3D modela zvona, interaktivnu kartu Istre s lokacijama crkava iz kojih zvona potječu, kao i edukativne igre, kvizove i dodatne zanimljivosti prilagođene svim dobnim skupinama.

Ova intervencija označava prvi i ključni korak u sustavnom procesu osvremenjivanja muzejskih sadržaja,

kojim se istovremeno jača interaktivna komponenta izložbi i potiče aktivno sudjelovanje posjetitelja. Osvremenjivanje *Zvona s istarskih crkava* postavlja temelj za daljnje projekte koji će u narednim godinama obuhvatiti i ostale stalne izložbe, s ciljem povezivanja postojećih predstavljenih tema, stvaranja cjelovitog koncepta stalnog postava te unapređenja ukupnog muzejsko-edukativnog iskustva.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

Stručna i znanstvena obrada građe vrši se proučavanjem stručne literature, fotografija i ostalih medija vezanih uz područje djelovanja Muzeja, muzejske zbirke i građu općenito.

Tablica 6. Broj stručno-znanstveno obrađenih predmeta u 2025. godini

SVRHA	BROJ STRUČNO-ZNANSTVENO OBRAĐENIH PREDMETA
Odabir i posudba građe tražiteljima	35
Realizacija programa, projekata, izložbi	326
Konzervacija i restauracija	28
Inventarizacija i reinventarizacija	259
Otkup i darovanje građe za fundus MGP	296
UKUPNO	944

6.2. Identifikacija i determinacija predmeta

Uz pomoć dostupne stručne literature i drugih medija, za potrebe inventarizacije i reinventarizacije, izrade kataloga *Zbirke oružja i vojne opreme* te otkup i darovanje građe za fundus Muzeja, identificiran je i determiniran ukupno 701 muzejski predmet.

6.3. Posudbe i davanje na uvid

Tijekom 2025. zaprimljeno je 14 zahtjeva za posudbu ili davanje na uvid muzejske građe i/ili dokumentacije Muzeja te ustupanje reprodukcija muzejske građe i/ili dokumentacije.

Na temelju 11 zahtjeva ustupljene su reprodukcije muzejskih predmeta, ukupno 35 reprodukcija. Građa zatražena prema jednom zahtjevu ne nalazi se u fundusu Muzeja.

Na temelju tri zahtjeva posuđena je građa iz fundusa Muzeja, ukupno 25 predmeta.

Udruzi Zavičajno društvo Matko Brajša Rašan iz Pićna je, za potrebe realizacije dvije izložbe (*Šime Kurelić i njegovo doba* te *Homo va Gračišće*) posuđeno ukupno 18 muzejskih predmeta. Etnografskom muzeju Istre je, za potrebe izložbe *Ča delamo kad niš ne delamo*, posuđeno sedam predmeta.

6.4. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Ravnateljica Maja Zidarić Pilat i viši kustos Ivan Smoljan sudjelovali su sa izlaganjem na konferenciji *Baština i nova publika*, održane u organizaciji udruge Prijatelji baštine u Ivanić-Gradu. U predavanju naslovljenom: *Od punka do Kaštela: participativni pristupi u Muzeja grada Pazina* izlagali su o primjerima dobre prakse koje provode u MGP, s fokusom na privlačenje nove publike i na uključivanje lokalne zajednice u programe Muzeja. Zbornik radova sa skupa trenutno je u izradi.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Ivan Smoljan

- *Katalog Zbirke oružja i vojne opreme Muzeja grada Pazina*, katalog zbirke, autor,
- *Istraplastika – prilog poznavanju gospodarske povijesti središnje Istre u socijalističkoj Jugoslaviji (od kraja 1950-ih do 1980.)*, u: *Nova istraživanja jugoslovenske prošlosti: perspektive sa postjugoslovenskog prostora*, (izdavač Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd), znanstveni članak, autor,
- *Jurina i Franina* (godišnjak), *Zbirka oružja i vojne opreme Muzeja grada Pazina*, autor priloga,
- *Od punka do Kaštela: participativni pristupi u Muzeju grada Pazina*, u: *Baština i nova publika*, udruga Prijatelji baštine, Ivanić grad, suautor (neobjavljeno)

Maja Zidarić Pilat

- *50 za 50*, katalog izložbe, autorica,
- *Pazinski memorijal, knj. 36.: Grad Pazin u prošlosti i sadašnjosti*, Katedra Čakavskog sabora za povijest Istre Pazin i Državni arhiv u Pazinu, Pazin, 2024., u: *Problemi sjevernog Jadrana* 22 (2024), prikaz, suautorica,
- *Od punka do Kaštela: participativni pristupi u Muzeju grada Pazina*, u: *Baština i nova publika*, udruga Prijatelji baštine, Ivanić grad, suautorica (neobjavljeno)

6.6. Stručno usavršavanje

Nikola Ardalić, Ivan Smoljan, Maja Zidarić Pilat

- online radionica *Numizmatičke zbirke*, organizacija MDC (rujan 2025.).

Maja Zidarić Pilat

- studijsko putovanje i sudjelovanje u stručnom usavršavanju *Cultural Institutions in Europe* u Krakovu u organizaciji Poljske nacionalne agencije Erasmus+ i Europskog korpusa solidarnosti (rujan 2025.).
 - o program je bio usmjeren na participativne modele rada kulturnih institucija, uključivanje zajednice te razmjenu iskustava i primjera dobre prakse među europskim kolegama,
- edukacija *Pristupačnost za sve*, organizacija Tiflološki muzej, Zagreb (studen 2025.).

6.7. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Maja Zidarić Pilat

- *Katalog Zbirke oružja i vojne opreme Muzeja grada Pazina*, urednica.

6.8. Djelovanje u strukovnim društvima

Stručni djelatnici Muzeja članovi su Društva muzealaca i galerista Istre. Ivan Smoljan član je Izvršnog odbora Društva muzealaca i galerista Istre.

Ivan Smoljan član je Istarskog povijesnog društva / Società storica Istriana

Ivan Smoljan i Maja Zidarić Pilat članovi su Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre Pazina

Ivan Smoljan član je Nadzornog odbora, a Maja Zidarić Pilat članica je Izvršnog odbora Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre Pazin.

6.9. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, online baza podataka)

Djelatnici Muzeja odgovorni su za ažuriranje podataka na mrežnoj stranici Muzeja (www.muzej-pazin.hr), za rad i ažuriranje podataka na Facebook stranici (www.facebook.com/MuzejgradaPazina), na Youtube kanalu (<https://www.youtube.com/@muzejgradapazina7931>) i Instagram profilu Muzeja (https://www.instagram.com/muzej_gradapazina/).

Stručni djelatnici Muzeja zaduženi su za unos podataka i izradu primarne dokumentacije u računalnoj bazi podataka M++, upis podataka o knjižnoj građi u bazi podataka K++ (viši kustos i kustos pripravnik), odnosno izradu sekundarne dokumentacije u bazi podataka S++ (viši kustos, kustos pripravnik i viša muzejska tehničarka).

6.10. Digitalizacija građe

Tijekom 2025. godine digitalizirano je 28 muzejskih predmeta iz *Zbirke dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina*. Riječ je o biltenu *Istra*, tiskovini koja je nastala i izlazila tijekom ožujka 1946. godine. Bilten *Istra* je, kako je navedeno u poglavlju 2.2. *Konzervacija i restauracija*, tijekom 2025. godine i restauriran te je ovim sveobuhvatnim programom tiskovina ujedno sačuvana od daljnjih vanjskih utjecaja, ali i postala dostupnija zainteresiranoj javnosti za izučavanje i rad.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

Kustos Ivan Smoljan doktorand je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, smjer Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu.

8. IZLOŽBENA DJELATNOST

Mreža motovunskih susreta

Vrijeme održavanja i prostor: 20. ožujka – 4. svibnja 2025.; *Muzej suvremene umjetnosti / Zagreb*

Autori stručne koncepcije i tekstova letka: MSU Zagreb

Grafički dizajn i digitalna priprema dokumentacije: MSU Zagreb

Tehnički postav: MSU Zagreb

Opseg (broj radova): 87 radova + 16 zapisa iz fonda *Fototeka*

Vrsta: tematska, gostujuća izložba, međumuzejska suradnja

Izložba *Mreža motovunskih susreta* nastala je u suorganizaciji triju muzeja - MMSU (Rijeka), MGP i MSU (Zagreb). Najveći dio izložbe čine radovi iz fundusa Muzeja, nastali na Motovunskim likovnim susretima. Nakon što je istoimena izložba otvorena u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci u rujnu 2023. godine, potom u Muzeju grada Pazina u studenom 2023. godine, početkom 2025. godine ista je izložba, s ponešto izmijenjenom koncepcijom, otvorena i kod trećeg partnera ove međumuzejske suradnje, u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu. Otvorenju je prisustvovala ravnateljica Muzeja Maja Zidarić Pilat, a na izložbi je izloženo ukupno 87 radova iz fundusa *Galerijske zbirke* Muzeja te fotografije iz *Fototeke* Muzeja, povezani s temom Motovunskih likovnih susreta.⁹

50 za 50

Vrijeme održavanja i prostor: 5. lipnja – 15. rujna 2025.; *Rotonda* pazinskog Kaštela

Autorica stručne koncepcije i tekstova letka: Maja Zidarić Pilat

Grafički dizajn i digitalna priprema dokumentacije: *Intuo / Pazin*

Tehnički postav: djelatnici Muzeja

Opseg (broj eksponata): 50 (1 iz fundusa Muzeja)

Vrsta: izložba iz fundusa, tematska

Izložbom *50 za 50* obilježeno je 50 godina neprekidnog i vrlo plodnog rada udruge Društva likovnih stvaratelja Pazin. Njihova priča krenula je 1975. godine kada su prvi slikari amateri iz Pazinštine predstavili svoja djela na zajedničkoj izložbi, dok danas ova udruga slovi za najaktivniju udrugu u Pazinu, okupljajući veliki broj članova, od najmlađih do onih u mirovini, sa širokim spektrom djelovanja – od fotografske sekcije, radionica gline, slikanja raznim tehnikama, pa do suvremenih *urban sketchers* akcija. Autorica izložbe *50 za 50*, kao i njezinog koncepta i postava, teksta deplijana i kataloga je ravnateljica Muzeja, Maja Zidarić Pilat. Autorica je u izložbi predstavila razvoj društva kroz pet desetljeća, njihove aktivnosti, prepreke s kojima su se susretali, konzultirajući pritom bogatu i dobro sačuvanu dokumentaciju udruge, te intervjuirajući neke istaknutije (sadašnje i bivše) članove udruge. Kako i sam naslov izložbe sugerira, na izložbi je izloženo 50 predmeta, od kojih jedan iz muzejskog fundusa dok je 49 predmeta posuđeno za potrebe izložbe od bivših i sadašnjih članova udruge. Predstavljeni likovni radovi različitih tehnika, materijala, motiva, likovnih izričaja simbol su pluralnosti rada i djelovanja udruge kroz pet desetljeća, ali i za budućnost.

Izložba je bila postavljena u *Rotondi* Kaštela dok je otvorenje održano u dvorištu Kaštela, u sklopu obilježavanja Dana grada Pazina. Na otvaranju su govorile Maja Zidarić Pilat, ravnateljica Muzeja i autorica izložbe, Nada Putinja, predsjednica Društva te gradonačelnica Suzana Jašić. Izložba je popraćena plakatima, deplijanima (na hrvatskom i engleskom jeziku) i katalogom. Promocija kataloga izložbe održana je 30. listopada 2025. godine u Kaštelu, sklopu programa *Četvrtkom u muzeju*. Otvaranje izložbe i promocija kataloga izazvali su veliki interes lokalnog stanovništva, bivših i sadašnjih članova udruge, te kruga ljudi koji prate ili sudjeluju u njihovim aktivnostima, kojima obogaćuju kulturni život grada. Otvorenju izložbe prisustvovalo je 70 posjetitelja.

Frmalo se je sve. U ratu i u sjeni – Pazinština u Drugom svjetskom ratu

Mjesto održavanja i prostor: 11. prosinca 2025. – 11. listopada 2026.; pazinski Kaštel

Autori izložbe: Ivan Smoljan, Maja Zidarić Pilat

Autorica teksta letka: Maja Zidarić Pilat

Grafički dizajn i digitalna priprema dokumentacije: *Intuo / Pazin*

Tehnički postav: djelatnici Muzeja

Opseg (broj eksponata): 88

⁹ Broj posjetitelja na otvorenju izložbe nije zabilježen u kontekstu posjećenosti programa Muzeja obzirom da je riječ o gostovanju izložbe u drugoj ustanovi, u organizaciji te ustanove.

Vrsta: izložba iz fundusa, tematska

Izložbom *Frmalo se je sve. U ratu i u sjeni – Pazinština u Drugom svjetskom ratu* obilježavamo 80 godina od kraja Drugog svjetskog rata na području Pazinštine. Autori izložbe su viši kustos Ivan Smoljan i ravnateljica Muzeja Maja Zidarić Pilat. Izložba je postavljena u tri izložbene prostorije Muzeja te je podijeljena na dvije glavne teme: rat i život u sjeni rata. *Ratna* linija kreće od globalnih procesa, preko nacionalnog konteksta, pa sve do istarskih prilika. Dalje se kronološki obrađuju teme koje su značajne za Drugi svjetski rat u Istri, kao što su rujanski dani 1943., tzv. Rommelova ofenziva, pa sve do konačnog oslobođenja i kraja rata. Dio izložbe koji prikazuje život u pozadini rata, podijeljen je na četiri manje cjeline i donosi informacije vezane za gospodarstvo i izgradnju, školstvo i obrazovanje, slobodno vrijeme i životne (ne)prilike. U ove četiri cjeline, iz dostupne literature, arhivskih izvora i intervjua na terenu, sastavljena je slagalica života u sjeni rata – od izgleda Pazina i okolnih mjesta netom prije rata, gospodarske situacije i obrazovanja za vrijeme rata, kao i priče o slobodnom vremenu stanovnika središnje Istre. Kroz postav se provlači i lik jednog stvarnog čovjeka – Šime Gortana iz Berma. On pritom nije univerzalni predstavnik istarskog čovjeka u ratu jer svaka je sudbina bila drugačija. No predmeti koje je njegova obitelj predala Muzeju otvaraju prozor u jedan život, jedan ratni put, te je Šime poslužio kako bi se ova tema spustila na razinu *običnih ljudi*. Uz navedene dvije glavne teme izložbe, treći izložbeni prostor posvećen je ljudskim traumama iz rata, svjedočanstvima iz nacističkih logora, uz izložene originalne predmete. Većina izloženih predmeta sastavni je raznovrsnih i različitih zbirki fundusa Muzeja, a izložbu nadopunjuju i predmeti iz Povijesnog i pomorskog muzeja Istre, Etnografskog muzeja Istre, reprodukcije dokumenata iz Državnog arhiva u Pazinu, reprodukcije fotografija iz pokrajinskog arhiva u Bolzanu, video svjedočanstva Istarskog povijesnog društva, te predmeti iz privatnih zbirki. Budući da je izložba većim dijelom fokusirana na obične ljude, značajan dio izložbe čine i izdvojeni citati kazivača. Na otvaranju su govorili autori izložbe, pročitano je pismo gradonačelnice Suzane Jašić, a izložbu je otvorio njezin zamjenik Renato Kalac. Otvorenju izložbe prisustvovalo je 55 posjetitelja.

9. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

9.1. Tiskovine

Katalozi zbirki

- *Zbirka oružja i vojne opreme* (svibanj 2025.)
 - izdavač: Muzej grada Pazina,
 - autor: Ivan Smoljan,
 - urednica: Maja Zidarić Pilat,
 - recenzenti: Tomislav Aralica, Leon Bošnjak,
 - opseg i naklada: 145 stranica, A4 format, tisak kolor, 200 primjeraka.

Katalozi izložbi

- *50 za 50* (listopad 2025.)
 - izdavač: Muzej grada Pazina,
 - autorica: Maja Zidarić Pilat,
 - opseg i naklada: 89 stranica, A4 format, tisak kolor, 200 primjeraka.

Plakati izložbi/događanja

Događanja:

- *Noć muzeja 2025.*,
- *Pub kviz* (održan u sklopu Noći muzeja 2025.),
- *Utrka Pazinskog viteza 2025.*,
- *Tjedan ljetnih edukativnih radionica u Muzeju*,
- *Identitet i borba: Narodni preporod istarskih Hrvata* (gostujuća predavanja u sklopu obilježavanja Rujanskih svečanosti u Pazinu).

Izložbe

- *50 za 50*,
- *Frmalo se je sve. U ratu i u sjeni – Pazinština u Drugom svjetskom ratu*.

Pozivnice, letci i deplijani događanja i izložbi

Pozivnice

- predstavljanje knjige *Sabiranja*, autorice Branke Arh,
- promocija kataloga *Zbirke oružja i vojne opreme*,

- otvorenje izložbe *50 za 50*,
- promocija kataloga izložbe *50 za 50*,
- moderirani razgovor *Vremeplov ili kako je Mathias Sandorf došao u Kaštel - 140 godina kasnije* (predstavljanje udruge Klub Jules Verne Pazin),
- otvorenje izložbe *Frmalo se je sve. U ratu i u sjeni – Pazinština u Drugom svjetskom ratu*

Letci

- *Tjedan ljetnih edukativnih radionica u Muzeju*,
- *Identitet i borba: Narodni preporod istarskih Hrvata* (gostujuća predavanja u sklopu obilježavanja Rujanskih svečanosti u Pazinu),
- *Kad zazvone zvona – osuvremenjivanje stalne izložbe Zvona s istarskih crkava* (na hrvatskom i engleskom jeziku)
- informativni letci o Kaštelu i Muzeju (na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku, dotisak).

Deplijani

- *Četvrtkom u muzeju* (proljetni i jesenski ciklus),
- izložba *50 za 50* (na hrvatskom i engleskom jeziku),
- izložba *Frmalo se je sve* (na hrvatskom i engleskom jeziku).

Ostalo

- Uskršnja čestitka 2025.,
- Božićno-novogodišnja čestitka 2025.

10. EDUKATIVNA DJELATNOST

10.1. Stručna vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, posebna vodstva)

Tijekom 2025. godine održana su ukupno 32 stručna vodstva za grupe posjetitelja koja su provodili kustosi Muzeja.

Tablica 7. Broj stručnih vodstava po grupama posjetitelja u 2025. godini

VRSTA GRUPE	BROJ GRUPA	BROJ POSJETITELJA
Predškolske ustanove	4	80
Osnovne škole	15	333
Srednje škole	4	62
Ostalo (odrasli, umirovljenici)	9	166
UKUPNO Stručna vodstva:	32	641

10.2. Predavanja i okrugli stolovi

Tijekom 2025. godine Muzej je u suradnji sa Etnografskim muzejom Istre nastavio provoditi proljetni i jesenski ciklus predavanja, okruglih stolova, radionica i druženja u pazinskom Kaštelu pod nazivom *Četvrtkom u muzeju*. Svrha programa je približavanje tema kojima se muzeji bave široj javnosti, obogaćivanje programa i ponude muzeja te povećanje interesa i broja posjeta muzejima u proljetnim, jesenskim i zimskim mjesecima.

U dva ciklusa održano je osam programa Muzeja:

- u sklopu proljetnog ciklusa (ožujak – lipanj 2025.) tri programa: predstavljanje knjige *Zidovi pamte – vizualna etnografija političkih grafita iz Drugog svjetskog rata i poraća u Istri* autora dr. sc. Erica Ušića, promocija *Kataloga zbirke oružja i vojne opreme* Muzeja grada Pazina, autora kustosa Ivana Smoljana, urednice ravnateljice Maje Zidarić Pilat, te otvorenje izložbe *50 za 50*, autorice Maje Zidarić Pilat.
- u sklopu jesenskog ciklusa (listopad – prosinac 2025.) pet programa: predavanje *Lendar Castello forte – recentna istraživanja lindarskog kaštela* arheologa dr. sc. Josipa Višnjića, godišnja izložba plakata, kao popratni program 15. susreta Sekcije konzervatora – restauratora Hrvatskog muzejskog društva koji se ove godine održao u Pazinu, zatim promocija kataloga izložbe *50 za 50* kojeg su predstavile autorica Maja Zidarić Pilat i predsjednica udruge Društva likovnih stvaratelja Pazin Nada Putinja, potom moderirani razgovor predstavljanja pazinske udruge Klub Jules Verne Pazin koje je vodio kustos pripravnik Nikola Ardalić, te otvorenje izložbe *Frmalo se je sve. U ratu i u sjeni – Pazinština u Drugom svjetskom ratu*, autora Ivana Smoljana i Maje Zidarić Pilat.

Ukupno je na navedenim programima *Četvrtkom u muzeju* u organizaciji Muzeja prisustvovalo 261 posjetitelj.

10.3. Edukativne radionice

Tijekom 2025. godine Muzej je provodio dva tipa edukativnih radionica namijenjenih djeci predškolske i osnovnoškolske dobi, za grupe na upit i u kontekstu *Tjedna ljetnih edukativnih radionica* prema prijavama. *Postani pazinski vitez* je radionica koja se sastoji od uvodnog upoznavanja polaznika sa znakovljem, grbovljem, vojnom opremom i sličnom građom koju baštinimo u Muzeju nakon čega se polaznici okušaju u samostalnoj izradi vlastitog mača, grba i štita kako bi postali pazinski vitezovi. Nakon izrade navedenog, polaznici posjete tematikom vezanu stalnu muzejsku izložbu *Pazinski kaštel i bune kmetova u 15. i 16. stoljeću*.

Mala škola arheologije je edukativna radionica koja je usmjerena učenju i popularizaciji arheologije kao znanosti te se sastoji od četiri dijela. U uvodnom dijelu polaznici se upoznaju s radom i pojmovima vezanima uz rad arheologa nakon čega slijedi arheološko iskapanje na improviziranim arheološkim nalazištima prilagođenima uzrastu te čišćenje, analiza i rekonstrukcija nalaza. Slijedi obilazak tematikom vezane stalne muzejske izložbe *Pazinština od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*. Na kraju polaznici izrađuju vlastitu posudu od gline po uzoru na one koje su prethodno iskopali te se upoznaju s raznim tehnikama ukrašavanja posuda.

Osim pojedinačnih radionica održavanih na upit, početkom srpnja 2025. godine za prijavljene je osnovnoškolce održan *Tjedan ljetnih edukativnih radionica*. Jedanaestero osnovnoškolaca tijekom četiri je dana boravilo s kustosom Muzeja u razdoblju od 9,00 do 13,00 sati, uz pauzu za doručak, prolazivši kroz četiri modula edukativnih radionica. Prvog dana, nakon međusobnog upoznavanja, polaznici su se upoznali s pazinskim Kaštelom, s naglaskom na njegovu arhitekturu i razvoj kroz povijest, nakon čega je održana radionica *Izradi svoj kaštel*. U prvom dijelu sudionici su sastavljali Kaštel od puzzli, a nakon toga izradili svoj kaštel na kartonskoj podlozi. Drugog dana održana je radionica *Postani kustos na jedan dan*. U prvom dijelu sudionici su se upoznali sa nekim elementima poslova kustosa, nakon čega su zajednički obradili dobivene predmete koje su upisali u inventurne kartice, dok su u drugom dijelu polaznici u parovima osmislili i realizirali vlastite mini izložbe te ih predstavili grupi. Trećeg dana održana je proširena radionica *Postani pazinski vitez*. U prvom dijelu sudionici su razgledali stalnu muzejsku izložbu *Pazinski kaštel i bune kmetova u 15. i 16. stoljeću*, unutar koje imaju priliku upoznati se s originalnim predmetima vezanim uz povijest Kaštela i Pazinske knežije poput koplja, helebardi, mačeva i štitova. Nakon razgleda izložbe, sudionici su se upoznali sa opremom vitezova i heraldikom, kako kroz strukturirani razgovor, tako i kroz interaktivne elemente (primjerice, igru *memory* na temu vitezova i njihove opreme). U drugom dijelu polaznici su izradili svoj štit sa grbom i helebarde. Četvrtog dana održana je radionica *Mala škola arheologije*. Na početku sudionici su razgledali stalnu izložbu *Pazinština od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*, upoznali se sa temeljnim pojmovima iz arheologije, nakon čega su izvršili iskopavanja na improviziranom nalazištu, počistili pronađene arheološke nalaze i identificirali ih, nakon čega je uslijedila izrada glinene posude, po uzoru na predstavljene. Sudionicima su na kraju druženja podijeljene diplome za sudjelovanje i kape s motivom viteza.

Tablica 8. Broj radionica po grupama posjetitelja u 2025. godini

VRSTA GRUPE	BROJ RADIONICA	BROJ POSJETITELJA
Predškolske ustanove	5	99
Osnovne škole	5	66
Odrasli	1	15
<i>Tjedan ljetnih edukativnih radionica</i>	1(4) ¹⁰	11
UKUPNO Radionice:	12	191

10.4. Ostala događanja

– *Noć muzeja 2025.*

Program *Noći muzeja 2025.* održan je, kao i prijašnjih godina, u suradnji sa Etnografskim muzejom Istre. Muzeji su tom prigodom bilo otvoreni od 18,00 do 22,00 sata, a program Muzeja se sastojao od dva dijela. Prvi dio činila je *Pop up* izložba u sklopu izložbe *Ma, najbolje ćemo vam to mi čuvati u Muzeju! Nove akvizicije Muzeja grada Pazina 2014.- 2024.* Posjetitelji su imali priliku donijeti predmete iz vlastitih domova i zbirki i time kreirati kutak izložbe. Cilj aktivnosti bio je uključivanje lokalnog stanovništva u proces nastanka izložbe i osvještavanje činjenice o konceptu izložbe, kulturnih dobara i

¹⁰ *Tjedan ljetnih edukativnih radionica* u evidenciji je zabilježen kao jedna radionica, a sastojao se od četiri modula.

važnosti očuvanja kulturne baštine, od svakodnevnih predmeta do umjetničkih djela. U drugom dijelu programa održan je muzejski pub kviz na temu Noći muzeja (*Muzeji – vidljivi i nevidljivi*), ali s fokusom na Pazin i Pazinštinu. Kviz je privukao mnoge sudionike koji su se dobro zabavili, ponešto naučili, a najbolje ekipe dobile su i prigodne nagrade. Na *Noći muzeja* zabilježeno je 105 posjetitelja.

– Predstavljanje knjige *Sabiranja*

U organizaciji Muzeja grada Pazina i Gradske knjižnice Pazin, 12. veljače 2025. godine u prostoru Knjižnice održano je predstavljanje knjige *Sabiranja* autorice Branke Arh. Uvodno su prisutne pozdravile ravnateljice Muzeja i Knjižnice, Maja Zidarić Pilat i Majda Milevoj Klapčić, a knjigu su predstavili Ervin Dubrović, jedan od recenzenata, povjesničarka umjetnosti Daina Glavočić te sama autorica Branka Arh. Na predstavljanju je bilo 15 posjetitelja.

– Predstavljanje knjige *Zidovi pamte*

U sklopu programa *Četvrtkom u muzeju*, 3. travnja 2025. godine, održano je predstavljanje knjige *Zidovi pamte. Vizualna etnografija političkih grafita iz Drugog svjetskog rata i poraća u Istri*. Knjigu su predstavili autor dr. sc. Eric Ušić, u ime nakladnika *Srednja Europa* prof. dr. sc. Damir Agičić, dok je razgovor moderirao kustos Muzeja Ivan Smoljan. Događanju je prisustvovalo 20 posjetitelja.

– Međunarodni dan muzeja 2025.

Kao i prethodnih godina, 18. svibnja 2025. godine obilježen je *Međunarodni dan muzeja* u sklopu kojeg je svim posjetiteljima omogućen besplatan ulaz u Kaštel i Muzej, uz akciju od 50% popusta na kupnju muzejskih publikacija. Muzej je tim povodom posjetilo 111 posjetitelja.

– Utrka Pazinskog viteza

U suradnji sa ŠRK *Vita* i Zajednicom sportskih udruga Grada Pazina, Muzej je 23. svibnja 2025. godine, već tradicionalno, organizirao *Utrku pazinskog viteza 2025*. Djeca su, podijeljena u tri skupine (3-5 godina, 5-7 godina, 7-10 godina) sudjelovala u utrkama prilagođenima uzrastu, a potom i radionicama *Postani pazinski vitez*. Ukupno je na događanju sudjelovalo 68 djece.

– Predavanja *Identitet i otpor: Narodni preporod istarskih Hrvata*

U sklopu obilježavanja Rujanskih svečanosti, Muzej je 11. rujna 2025. godine u pazinskom Spomen domu, organizirao ciklus predavanja pod nazivom *Identitet i otpor: Narodni preporod istarskih Hrvata* za javnost, uz ciljanu publiku učenika pazinskih srednjih škola. Predavanja su održali studenti povijesti i mladi povjesničari Marija Jeromela, Mariela Tomičić, Zvonimir Blatančić i Kristijan Žgaljardić. Nakon predavanja organiziran je kratki blic povijesni kviz. Ukupno je predavanjima prisustvovalo 85 posjetitelja.

– Svjetski dan turizma 2025.

Kao i prethodnih godina, Muzej se priključio obilježavanju *Svjetskog dana turizma* 27. i 28. rujna 2025. godine. Tim povodom cijene pojedinačnih ulaznica i muzejskih izdanja bile su snižene na 50% redovne cijene. Uključivanje u ovu manifestaciju rezultiralo je povećanim brojem posjetitelja te je tog dana ukupno 84 posjetitelja obišlo Muzej.

– Slova naša gori gredu / tečaj glagoljice za mlade žakniće

U suorganizaciji MGP, Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre, podružnica Pazin, te uz partnerstvo Osnovne škole Vladimira Nazora Pazin, od 7. do 10. listopada 2025. u pazinskom Kaštelu održan je tečaj glagoljice za više razrede osnovne škole. Tečaj je provodio mr. sc. Damir Krenenić, dugogodišnji voditelj Ljetne škole glagoljice na Krku. Tijekom četiri dana, ukupno 20 polaznika učilo je pisati uglatu glagoljicu, računati pomoću glagoljskih brojeva, pisati skraćenice na glagoljici i slično.

– 52. znanstveni skup Pazinski memorijal – Istarski razvod: Glagoljica. Granica. Srednji vijek

MGP je bio suorganizator ovog dugogodišnjeg znanstveno-stručnog skupa koji se svake godine krajem rujna održava u Pazinu. Skup je ovog puta okupio stručnjake oko tema Istarskog razvoda, glagoljice, granica i srednjeg vijeka. Izlagali su stoga povjesničari, filolozi, pravnici te jezikoslovci, ponudivši neka nova saznanja o navedenim temama. Ukupno je sudjelovalo 22 izlagača, podijeljeni u dvije sesije, a uz zainteresirane građane neka predavanja organizirano su došli poslušati i učenici dviju pazinskih srednjih škola u pratnji svojih profesora povijesti, njih ukupno oko 100.

– Predavanje *Lindar Castello forte – recentna istraživanja lindarskog kaštela*

U sklopu programa *Četvrtkom u muzeju*, 9. listopada 2025. godine u prostorijala društvenog doma u Lindaru, organizirano je predavanje arheologa dr. sc. Josipa Višnjića pod naslovom *Lindar Castello forte – recentna istraživanja lindarskog kaštela*, nakon kojeg su posjetitelji su sa predavačem obišli lokalitet nekadašnjeg lindarskog kaštela. Događanje je popratilo 30 posjetitelja.

– Interliber

Kao i prethodnih godina, Muzej je prodajom i/ili izlaganjem muzejskih izdanja sudjelovao na *Interliberu* u Zagrebu.

– Moderirani razgovor/predstavljanje udruge: Vremeplov ili kako je Mathias Sandorf došao u Kaštel - 140 godina kasnije

U sklopu programa *Četvrtkom u muzeju*, 13. studenog 2025. godine, kustos-pripravnik Nikola Ardalić razgovarao je sa Mirkom Grdinićem iz (nekadašnje) udruge *Klub Jules Verne* Pazin. Kroz Yriarteov putopis *Les bords de l'Adriatique et le Monténégro* otkrili su kako je Pazin potaknuo maštu Julesa Vernea i postao književna destinacija zahvaljujući njegovom romanu *Mathias Sandorf*. Razgovaralo se i o Klubu Julesa Vernea, Danima Julesa Vernea u Pazinu, te o tome kako je roman ostavio trajan trag u lokalnoj kulturi i kolektivnoj mašti. Programu je prisustvovalo 8 posjetitelja.

11. NABAVA OPREME, IZLOŽBENOG INVENTARA I RAČUNALNIH PROGRAMA

11.1. Nabava arhivske i zaštitne muzejske opreme

Sukladno zakonskim odredbama, muzeji su dužni pohranjivati i trajno štititi muzejsku građu propisanim mjerama adekvatne pohrane, preventivne zaštite, konzervacije i restauracije.

Za potrebe zaštite muzejske građe u 2025. godini pribavljen je materijal za pohranu fotografske građe iz *Zbirke fotografija i fotografske opreme* (dvije fotoalbum-kutija i albuminske stranice), zatim za pohranu i čuvanje papirnatih građe iz *Zbirke dokumenata, rukopisa, karata i tiskovina* (pergaminske vrećice različitih formata), te jedna arhivska kutija za numizmatiku sa pripadajućom opremom (filc i ladice za kutiju), olovke za označavanje fotografija i muzejski zaštitni gel. Nabavljena je i višenamjenska zaštitna troslojna folija sa zračnim mjehurićima za potrebe pohrane raznovrsne građe iz fundusa Muzeja. Nakon nabave, uslijedilo je provođenje mjera preventivne zaštite pohranom građe u adekvatne nabavljene materijale i/ili pravilnim, adekvatnim tretiranjem. Program preventivne zaštite prvenstveno provodi viša muzejska tehničarka Muzeja, uz stručni nadzor i pomoć kustosa i ravnateljice Muzeja.

11.2. Računalna i uredska oprema

Tijekom 2025. godine za potrebe redovne i programske djelatnosti i rada nabavljeno je prijenosno računalo sa pripadajućim računalnim softverom za redovni rad kustosa-pripravnika, digitalni fotoaparat za potrebe programskog rada i aktivnosti Muzeja, jedan skener i pisac (donacija) te druga sitna uredska oprema.

Za potrebe izložbene djelatnosti nabavljen je jedan ekran s integriranim računalom. Za potrebe projekta osuvremenjivanja stalne izložbe *Zvona s istarskih crkava* nabavljen je drveni stol po mjeri na koji je smješten interaktivni ekran s računalom na koje je instalirana aplikacija.

Za potrebe uredskog rada nabavljene su dvije uredske stolice (Kaštel) te dva radna stola i jedna komoda (opremanje uredskog prostora za uredski rad u DC „Veli Jože“). Za potrebe čuvaonskog rada nabavljen je jedan isušivač zraka.

11.3. Nabava izložbenog inventara

Za potrebe izložbene djelatnosti Muzeja, tijekom 2025. godine pristupilo se nabavi izložbenog inventara. Tijekom 2025. godine za potrebe izložbene djelatnosti Muzeja provedena je nabava novog izložbenog inventara, kojim su zamijenjeni dotrajali postamenti i zaštitne kutije. Novi postamenti i kutije (četiri kompleta) omogućuju sigurnu i kvalitetnu prezentaciju građe, osiguravajući stabilnost, trajnost i prikladnu zaštitu izložaka tijekom izložbi. Nabava je pridonijela modernizaciji izložbenog prostora i poboljšanju ukupnog iskustva posjetitelja, istovremeno očuvavši stručni standard izlaganja. Uz standardne postamente, nabavljeno je 17 metalnih postamenata za panoje s *poster nogama*, koji omogućuju stabilno i uredno postavljanje informativnih panoa u izložbenim prostorima, poboljšavajući preglednost i pristupačnost sadržaja za posjetitelje.

12. TEKUĆE I INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE PROSTORA I OPREME

12.1. Adaptacija skladišne prostorije Muzeja

Krajem godine izvršeni su radovi elektrifikacije prizemne skladišne prostorije Kaštela, tzv. *Konobe*, čime je prostor adekvatno prilagođen skladišnoj funkciji. Postavljena je osnovna elektroinstalacija, osigurana rasvjeta i priključci za radne uređaje, što omogućava sigurnu i funkcionalnu pohranu izložbenog inventara, raznih materijala i opreme te olakšava rad u prostoru.

13. ODNOSI S JAVNOŠĆU

13.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Programska i druga djelatnost Muzeja u 2025. godini popraćena je člancima u dnevnim tiskovinama (*Glas Istre*), na lokalnim i regionalnim web portalima (*Regional Express*, *Parentium*, *IstraTerraMagica*, *Kulturlistra*, *Istra24*, *Kampanja* i drugi) te najavama na lokalnim i regionalnim radio postajama (*Radio Centar Poreč*, *Radio Istra*). Aktivnosti Muzeja redovno se objavljuju na mrežnoj stranici, Facebook stranici i Instagram profilu Muzeja te portalu Muzejskog dokumentacijskog centra.

Tijekom 2025. godine zabilježeno je 58 objava u tiskanim i elektroničkim medijima vezanih za Muzej, što je nešto više od prethodne godine, ali i očekivano obzirom na veliki broj raznovrsnih programa koje Muzej ostvaruje i nudi te kvalitetu istih.

13.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Programska i druga djelatnost Muzeja u 2025. godini popraćena je u televizijskim (*HRT*, *TV Nova*, *TV Koper*, *RTL*) i radijskim priložima (*Radio Istra*, *Radio Centar*, *Radio Pula*). Izdvojiti možemo intervju i razgovore za *TV Koper* i *Tv Novu* povodom otvaranja dviju izložbi i osuvremenjivanja stalne izložbe *Zvona s istarskih crkava*, te prilog za *RTL Kockicu* o pazinskom Kaštelu, njegovoj povijesti, arhitekturi i nekadašnjim vlasnicima.

Ukupno je tijekom 2025. godine odrađeno 11 TV i radio snimanja.

14. OSTALO

14.1. Dokumentacija

Sukladno odredbama *Zakona o fiskalnoj odgovornosti* izrađena je tijekom veljače 2025. *Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2024. godinu*. Sukladno ostalim zakonskim i drugim pravnim osnovama izrađivani su drugi pravilnici, procedure, planovi i odluke.

14.2. Stručno vijeće

U 2025. godini održano je šest sjednica Stručnog vijeća na kojima se raspravljalo o tekućoj problematici i aktivnostima. Osim toga, na navedenim sjednicama raspravljalo se o radu Muzeja te usvojilo programsko i financijsko izvješće, kao i plan rada i financijski plan za narednu godinu.

15. POSJET MGP

Tijekom 2025. godine pazinski Kaštel, stalne muzejske izložbe i povremene izložbe Muzeja razgledalo je 12 641 posjetitelja¹¹, a na posebnim programima u organizaciji Muzeja sudjelovalo je prisustvovalo 1 618¹² posjetitelja što u konačnici daje 14 339 posjetitelja. U odnosu na broj posjetitelja u 2024. godini zabilježeno je smanjenje broja posjeta od 10,02%, ali i porast u broju posjetitelja posebnih programa od 16,57%. Iako je ukupan broj redovnih posjetitelja Muzeja u 2025. godini nešto manji u odnosu na 2024. godinu, zabilježen je značajan rast posjetitelja posebnih programa, što jasno pokazuje da naši programi i aktivnosti snažno privlače različite skupine publike. Takva kretanja potvrđuju da Muzej ne samo da održava visoku razinu stručnosti i kvalitetu djelatnosti, nego i kontinuirano jača svoj ugled i vidljivost u zajednici. Privremeno smanjenje redovnih posjeta ne umanjuje uspjeh i atraktivnost Muzeja, koji nezaustavljivo širi svoj utjecaj kroz stručne, inovativne, edukativne i interaktivne sadržaje.

Tablica 9. Kretanje broja posjetitelja po mjesecima u 2024. i 2025. godini

	2024.	2025.		2024.	2025.
Siječanj	442	219	Srpanj	1 956	2 135
Veljača	258	298	Kolovoz	2 333	2 713
Ožujak	666	594	Rujan	1 704	1 696
Travanj	988	1 078	Listopad	1 051	986

¹¹ Iskazani ukupni broj posjetitelja za 2025. godinu jest broj posjetitelja koji kupljenom ulaznicom razgledaju stalni postav i povremene izložbe oba muzeja, a čiji se utrzak dijeli.

¹² Pod posebne programe ubrajaju se edukacijski programi, manifestacije, otvorenja izložbi, promocije, Noć muzeja, Međunarodni dan muzeja, posjeti izdvojenim zbirkama itd.

Svibanj	1 792	1 293	Studen	547	238
Lipanj	2 038	1 024	Prosinac	274	367
UKUPNO				14 049	12 641
Izdvojeni lokaliteti (Rodna kuća Dr. Jurja Dobrile)				(48 ¹³)	80
Posebni programi				1 388	1 618
SVEUKUPNO				15 437	14 339

Tijekom 2025. godine mrežnu stranicu Muzeja posjetilo je ukupno 13 459 virtualnih posjetitelja, uz dodatnih 680 posjeta virtualnim izložbama Muzeja. Na društvenim mrežama (*Facebook, Instagram*) zabilježeno 75 437 posjetitelja koji su svojim angažmanima (dijeljenja, čitanja, reagiranje, ukupno 5 570 angažmana) pratili rad Muzeja.

16. FINACIJE

16.1. Izvori financiranja (po programima i aktivnostima)

Tablica 10. Izvori financiranja u 2025. godini po programima i aktivnostima

	REDOVNA DJELATNOST					
	Opći troškovi poslovanja	Muzejski izlošci		Izrada informativnih letaka	Održavanje zgrade	
Grad Pazin	95,30%	7,04%		0,00	78,78%	
Muzej grada Pazina	4,70%	4,93%		53,48%	21,22%	
Ministarstvo kulture i medija RH	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
Istarska županija	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	
Donacije (neprofitne organizacije, JLS, pravne i fizičke osobe)	0,00%	88,03% ¹⁴		46,52% ¹⁵	0,00%	
	PROGRAMSKA DJELATNOST					
	Noć muzeja 2025.	Restauracij a građe	Nakladnič k a djelatnost	Izložbena djelatnost	Preventivna zaštita	Osu vremenjiva nje postava
Grad Pazin	49,54%	44,71%	26,97%	66,00%	0,00%	20,10%
Muzej grada Pazina	0,00%	18,51%	19,09%	9,90%	0,34%	6,15%
Ministarstvo kulture i medija RH	0,00%	0,00%	26,97%	18,20%	99,66%	30,73%
Istarska županija	0,00%	36,78%	26,97%	0,00	0,00%	43,02%
Donacije (neprofitne organizacije, JLS, pravne i fizičke	50,46% ¹⁶	0,00%	0,00%	5,90% ¹⁷	0,00%	0,00%

¹³ Posjet izdvojenom lokalitetu u prošlim je godinama evidentiran unutar ukupnog broja posjetitelja.

¹⁴ Donacije predmeta za fundus Muzeja, fizičke osobe.

¹⁵ Donacije od neprofitnih organizacija (Turistička zajednica središnje Istre).

¹⁶ Donacije od neprofitnih organizacija (Turistička zajednica središnje Istre).

¹⁷ Donacije od neprofitnih organizacija (Turistička zajednica središnje Istre), JLS i pravnih osoba.

osobe)						
--------	--	--	--	--	--	--

Tablica 11. Izvori financiranja u 2025. godini ukupno

Izvor	Postotak (ukupno)
Grad Pazin	83,17%
Muzej grada Pazina	6,73%
Ministarstvo kulture i medija RH	4,60%
Istarska županija	4,30%
Donacije od neprofitnih organizacija, JLS i pravnih osoba	0,63%
Donacije od fizičkih osoba	0,57%

KLASA: 611-03/26-01/08

URBROJ: 2163-49/01-13-26-3

Pazin, 26. veljače 2026.

Izvještaj sastavili

Ivan Smoljan, viši kustos Muzeja grada Pazina

RAVNATELJICA MUZEJA GRADA PAZINA

Maja Zidarić Pilat, mag.